Seat No. : _______________

JA2-107

January-2016

M.A., Sem.-I

404 : Gujarati

(સાહિત્યસ્વરૂપ નિબંધ)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. 'હું મારી જાતને આલેખુ છું' – મોન્ટેઈનના આ વિધાનને કેન્દ્રમાં રાખીને નિબંધ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓ તપાસો. **14**

અથવા

આત્મકથા, ઊર્મિકાવ્ય અને નાટક સ્વરૂપો સાથે નિબંધનું સામ્ય-વૈષમ્ય તપાસો.

2. મહત્ત્વના નિબંધકારોના પ્રદાનને આધારે ગાંધીયુગનાં નિબંધકારોનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**

અથવા

નોંધ લખો : **(બંને)**

(1) આધુનિક ગુજરાતી નિબંધસાહિત્ય

(2) સુધારકયુગના નિબંધકારોનું પ્રદાન

3. વિસ્તૃત નોંધ લખો : **14**

'નંદ સામવેદી' સંગ્રહના નિબંધોમાં પ્રગટતું નિબંધકારનું સર્જક વ્યક્તિત્વ.

અથવા

" 'નંદ સામવેદી'નાં નિબંધોમાં સંવેદનશીલ મનુષ્યનો મુંઝારો છે" – ચર્ચા કરો.

4. નિબંધ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓને ધ્યાનમાં રાખીને 'જગરું' સંગ્રહનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**

અથવા

નોંધ લખો : **(બંને)**

(1) 'જગરું' સંગ્રહના વ્યક્તિચિત્રો

(2) 'જગરું'ના નિબંધોનું ગદ્ય

5. યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો : **14**

(1) નિબંધના જનક તરીકે ઓળખાયેલા મોન્ટેઈન કયા દેશના વતની હતાં ?

(a) જર્મની (b) ઈંગ્લેન્ડ (c) ફ્રાન્સ (d) દક્ષિણ આફ્રિકા

(2) નિબંધને 'ચિત્તની શિથિલ અવસ્થાનું પ્રસ્રવણ' તરીકે ઓળખાવનાર વિદ્વાનનું નામ જણાવો.

(a) ડૉ. જ્હોનસન (b) મોન્ટેઈન

(c) બેકન (d) ગોલ્ડસ્મિથ

(3) 'કોઈપણ બાબત ઉપર પોતાના જે વિચારો હોય તે બીજાને બરાબર લખી જણાવવા' – નિબંધ વિશેનો આ અભિપ્રાય કયા સાહિત્યકારનો છે ?

(a) દલપતરામ (b) નર્મદ (c) નવલરામ (d) ગોવર્ધનરામ

(4) 'ભૂત નિબંધ'ના લેખકનું નામ જણાવો.

(a) નર્મદ (b) દલપતરામ (c) નવલરામ (d) મહિપતરામ

(5) 'રખડવાનો આનંદ' સંગ્રહના લેખકનું નામ જણાવો.

(a) કિશોરલાલ મશરૂવાળા (b) સ્વામી આનંદ

(c) રા.વિ. પાઠક (d) કાકાસાહેબ કાલેલકર

(6) નીચેના પૈકી કયા નિબંધકારે મુખ્યત્વે હાસ્ય નિબંધ ક્ષેત્રે પ્રદાન કર્યું છે ?

(a) રતિલાલ બોરીસાગર (b) ભોળાભાઈ પટેલ

(c) યજ્ઞેશ દવે (d) ઉમાશંકર જોશી

(7) નીચેના પૈકી કયા નિબંધકાર તેમના પ્રવાસનિબંધોને કારણે જાણીતા છે ?

(a) વિદ્યાગૌરી નીલકંઠ (b) ધીરુબહેન પટેલ

(c) ઈલા આરબ મહેતા (d) પ્રીતિ સેનગુપ્તા

(8) આધુનિક ગુજરાતી નિબંધના પ્રણેતા તરીકે કયા સાહિત્યકારનું પ્રદાન મહત્ત્વનું છે ?

(a) ઉમાશંકર જોશી (b) સુરેશ જોષી

(c) રાવજી પટેલ (d) સુન્દરમ્

(9) 'પવનની વ્યાસપીઠ' કયા નિબંધકારનો સંગ્રહ છે ?

(a) અનિલ જોષી (b) સુરેશ જોષી (c) ચંદ્રકાન્ત શેઠ (d) ચંદ્રકાન્ત બક્ષી

(10) 'જગરું' સંગ્રહની પ્રથમ આવૃત્તિની પ્રકાશન સાલ જણાવો.

(a) ઈ.સ. 2001 (b) ઈ.સ. 2004 (c) ઈ.સ. 2008 (d) ઈ.સ. 2010

(11) 'નંદ સામવેદી' સંગ્રહના પ્રથમ નિબંધનું શીર્ષક જણાવો.

(a) હું અને દિવાલ (b) ભાઈરામ

(c) સમય અને હું (d) છીપ

(12) 'જગરું' શબ્દનો અર્થ જણાવો.

(a) દાવાનળ (b) તાપણું (c) પાણિયારું (d) હોળી

(13) વિક્રમસિંહ અને ચંદનસિંહ કોના સંતાનો છે ?

(a) કેશવલાલ (b) ગિરધરલાલ (c) શંભુરાજા (d) મામાજી

(14) 'ભાષણખોરીનો મહિમા' નિબંધ કયા સંગ્રહમાં ગ્રંથસ્થ થયો છે ?

(a) નંદ સામવેદી (b) જગરું

(c) અમાસના તારા (d) ઉઘાડી બારી